



سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور



جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

تکنسین عملیات امداد و نجات آتش نشانی

گروه برنامه ریزی درسی بهداشت و ایمنی

تاریخ شروع اعتبار: ۱۳۸۴/۹/۱

کد استاندارد: ۵-۸۱/۳۹/۱/۲

معاونت پژوهش و برنامه ریزی : تهران- خیابان

آزادی- نبش چهارراه خوش- سازمان آموزش فنی و

حرفه‌ای کشور- طبقه پنجم

تلفن: ۶۶۹۴۱۵۱۶ دورنگار: ۶۶۹۴۱۲۷۳

کد پستی: ۱۳۴۵۶۵۲۸۶۸

EMAIL: INFO@IRANTVTO.IR

از کلیه صاحب نظران

تقاضا دارد پیشنهادات و

نظرات خود را درباره

این سند آموزشی به

نشانی‌های مذکور اعلام

نمایند.

دفتر طرح و برنامه های درسی: تهران- خیابان

آزادی- خیابان خوش شمالی- تقاطع خوش و نصرت-

ساختمان فناوری اطلاعات و ارتباطات- طبقه چهارم

تلفن: ۶۶۹۲۳۱۱۹ و ۶۶۹۴۴۱۲۰ دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

کد پستی: ۱۴۵۷۷۷۷۳۶۳

EMAIL: DEVELOP@IRANTVTO.IR



تعريف مفاهيم سطوح يادگيري

اشتمالی: به مفهوم داشتن اطلاعات مفصلی/اشتمالی: به مفهوم داشتن اطلاعات کامل/ اصول: به مفهوم مبانی مطالب نظری/ توانایی: به مفهوم شرکت انجام کار

مشخصات عمومی شغل (براساس فرم صفر)

تکنيسين عمليات نجات آتش نشانی کسی است که بتواند از عهده همکاری در آتش نشانی تشخیص نوع خطرات آتش سوزی، بازرسی و جستجو در عمليات امداد و نجات بعد از آتش نشانی انجام کمک های اوليه و انتقال مصدومين به خارج از کانون خطر، همکاری در خنثی کردن مواد مضر و جلوگیری از خسارات مالی و جانی و تهیه گزارش عمليات امداد و نجات برآید.

ویژگی های کارآموز (براساس فرم ۱۱)

میزان تحصیلات: پایان دوره راهنمایی

توانایی جسمی: متناسب با حرفه امداد و نجات در آتش نشانی
مهارت های پیش نیاز این استاندارد: ندارد.

مدت دوره کارآموزی (براساس فرم ۶ و ۱۳)

- کل مدت زمان دوره کارآموزی : ۱۷۶ ساعت
- ۱- زمان آموزش نظری : ۴۸ ساعت
- ۲- زمان آموزش عملی : ۱۲۰ ساعت
- ۳- زمان کارورزی : ۸ ساعت
- ۴- زمان پروژه : - ساعت

روش ارزیابی مهارت کارآموز (براساس فرم ۷)

۱- امتیاز کتبی:

۲- ارزشیابی مشاهده ای :

۳- ارزشیابی عملی:

مشخصات مربی (براساس فرم ۱۲)



زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳	۲	۱	<p>توانایی تشخیص عوامل موثر محیط کار</p> <p>۱-۱ آشنایی با عوامل موثر فیزیکی محیط کار</p> <p>۱-۲ آشنایی با عوامل موثر فیزیولوژیکی محیط کار</p> <p>۱-۳ آشنایی با عوامل موثر شیمیایی محیط کار</p> <p>۱-۴ آشنایی با عوامل موثر بیولوژیکی محیط کار</p> <p>۱-۵ آشنایی با ارگونومی</p> <p>۱-۶ شناسایی اصول تشخیص عوامل موثر محیط کار</p>	
۹	۶	۳	<p>توانایی تشخیص نوع آتش سوزی</p> <p>۲-۱ آشنایی با مفهوم اشتعال و عناصر آن (سوخت، هوا و حرارت)</p> <p>۲-۲ آشنایی با مفهوم انفجار، تشابه و تمایز آن با اشتعال</p> <p>۲-۳ آشنایی با مواد آتشگیر (جامد، مایع و گاز) و تئوری های آن</p> <p>۲-۴ شناسایی کانون حریق انواع آتش سوزی</p> <p>۲-۵ شناسایی اثرات به جا مانده از انواع آتش سوزی</p> <p>۲-۶ شناسایی خسارات ناشی از انواع آتش سوزی</p> <p>۲-۷ شناسایی اصول تشخیص نوع آتش سوزی</p>	



زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۸،۴	۵	۳،۲۰	<p>توانایی دریافت پیام امدادرسانی آتش سوزی</p> <p>۳-۱ آشنایی با وسایل پیام رسانی آتش سوزی</p> <p>۳-۱-۱ - علائم اخباری دستی آتش نشانی و کاربرد آن ها</p> <p>۳-۱-۲ - تلفن، انواع و کاربرد آن ها</p> <p>۳-۱-۳ - بی سیم و کاربرد آن ها</p> <p>۳-۱-۴ - رادیو و پیام مخصوص آتش نشانی</p> <p>۳-۲ شناسایی منبع خبر و پیام دریافتی</p> <p>۳-۳ شناسایی اصول دریافت پیام امداد رسانی در آتش سوزی</p>	۳
۹،۴	۶	۳،۳۰	<p>توانایی تیم سازی امداد و نجات آتش سوزی</p> <p>۴-۱ شناسایی اصول بررسی و تجزیه و تحلیل پیام های آتش نشانی</p> <p>۴-۲ شناسایی امکانات امداد و نجات مرکز مربوطه</p> <p>۴-۳ شناسایی اصول برقراری ارتباط با سایر مراکز آتش نشانی</p> <p>۴-۴ شناسایی وظایف فردی و گروهی تیم امداد و نجات</p> <p>۴-۵ شناسایی مقرات و آیین نامه های تیم سازی در آتش نشانی</p> <p>۴-۶ شناسای اصول تقسیم کار و تیم سازی در عملیات امداد و نجات</p>	۴



زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۱۲،۳۰	۸	۴،۳۰	<p>توانایی رسیدن به موقع به محل آتش سوزی</p> <p>۵-۱ شناسایی اصول انتخاب وسیله نقلیه مناسب جهت امداد و نجات</p> <p>۵-۲ شناسایی مسیرهای محل آتش سوزی</p> <p>۵-۳ شناسایی مقررات راهتمایی و رانندگی درون و برون شهری</p> <p>۵-۴ شناسایی اصول رانندگی دوچرخه، موتور سیکلت و خودرو</p> <p>۵-۵ شناسایی اصول کنترل و بازرسی کیفیت کاری و وسایل امداد و نجات</p> <p>۵-۶ شناسایی اصول رسیدن به موقع به محل آتش سوزی جهت امداد و نجات</p>	
۴۷،۲۰	۴۰	۷،۲۰	<p>توانایی بازرسی و جستجو امداد و نجات آتش سوزی</p> <p>۶-۱ آشنایی با نقشه، مشخصات و مختصات محل آتش سوزی</p> <p>۶-۲ شناسایی راه و مسیرهای قرار اضطراری و آسانسور</p> <p>۶-۳ شناسایی سیستم های تأسیساتی</p> <p>۶-۴ شناسایی مخزن های سوخت و مسیر لوله های گاز</p> <p>۶-۵ شناسایی مسیر لوله های آب و فاضلاب</p> <p>۶-۶ شناسایی مسیر برق و تلفن</p> <p>۶-۷ شناسایی انبار ها</p> <p>۶-۸ شناسایی اصول خواندن نقشه محل های آتش سوزی</p>	



شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۶-۱۰	شناسایی مسیر و معبر های باز شده توسط آتش نشان ها			
۶-۱۱	شناسایی کانون های خطر بعد از آتش نشانی و علائم بین المللی هشدار دهنده			
۶-۱۲	شناسایی وسایل ایمنی و بهداشت کار و نجات در آتش نشانی و کاربرد آن ها			
۶-۱۳	شناسایی تجهیزات امداد و نجات در آتش سوزی و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۱	- طناب های آتش نشانی و امداد نجات و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۲	- نردبان های آتش نشانی و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۳	- وینچ، تیفو، جرثقیل سبک آتش نشانی و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۴	- جک های بادی و هیدرولیکی و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۵	- دستگاه های تهویه هوا و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۶	- نورافکن و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۷	- تجهیزات مخابراتی و کاربرد آن ها			
۶-۱۳-۸	- وسایل و ابزار های خاک برداری و آوار برداری			
۶-۱۴	آشنایی با کلیات فنون و عملیات نجات در آتش نشانی و علائم بین المللی			
۶-۱۵	شناسایی اصول جستجو و بازرسی امداد و نجات در روز			
۶-۱۶	شناسایی اصول تیم سازی در امداد و نجات آتش نشانی			
۶-۱۷	شناسایی اصول جستجو و بازرسی امداد و نجات در شب			
۶-۱۸	شناسایی اصول جستجو و بازرسی امداد و نجات در دود و تاریکی			
۶-۱۹	شناسایی اصول جستجو و بازرسی امداد و نجات در سقوط چاه ها و ارتفاع			
۶-۲۰	شناسایی اصول جستجو و بازرسی امداد و نجات در ساختمان ها و آسانسور			



زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			شناسایی اصول جستجو و بازرسی امداد و نجات در نصادفات رانندگی	۶-۲۲
			شناسایی اصول جستجو و بازرسی امداد و نجات در داخل مخازن	۶-۲۳
			شناسایی اصول انتقال مصدومین به مکان امن	۶-۲۴
			شناسایی اصول همکاری در انتقال مصدومین به مراکز درمانی	۶-۲۵
			شناسایی اصول امداد رسانی در حوادث غیر مترقبه	۶-۲۶
۲۷,۲	۲۰	۷,۴	توانایی انجام کمک های اولیه در آتش سوزی	۷
			آشنایی با حوادث ناشی از آتش سوزی	۷-۱
			آشنایی با مصدومین آتش سوزی	۷-۲
			- گرمایزدگی	۷-۲-۱
			- سوختگی	۷-۲-۲
			- شکستگی	۷-۲-۳
			- جراحات	۷-۲-۴
			- گاز گرفتگی	۷-۲-۵
			- برق گرفتگی	۷-۲-۶
			- خفگی	۷-۲-۷
			آشنایی با وسایل و تجهیزات و کمک های اولیه و کاربرد آن ها	۷-۳
			شناسایی اصول تنفس مصنوعی	۷-۴
			شناسایی اصول آتل بندی	۷-۵
			شناسایی اصول کمک های اولیه گاز گرفتگی	۷-۶



زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
			شناسایی اصول کمک های اولیه برق گرفتگی شناسایی اصول بند آوردن خونریزی	۷-۸ ۷-۹
۱۱،۳	۸	۳،۳	توانایی کمک به آتش نشانان در موارد ضروری آشنایی با روش های آتش نشانی آشنایی با وسایل آتش نشانی و مواد آتش نشانی و کاربرد آن ها - پودر و کاربرد آن ها - کف و کاربرد آن ها - گاز و کاربرد آن ها - شن و ماسه و کاربرد آن ها - آب و کاربرد آن در آتش نشانی شناسایی اصول کمک به آتش نشانان در موارد ضروری	۸ ۸-۱ ۸-۲ ۸-۲-۱ ۸-۲-۲ ۸-۲-۳ ۸-۲-۴ ۸-۲-۵ ۸-۳



شماره	شرح	زمان آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۹	توانایی بی اثر کردن مواد زیان آور آتش سوزی ۹-۱ آشنایی با مواد زیان آور شیمیایی میکروبی و بیولوژیکی ۹-۲ آشنایی با روش های بی اثر کردن مواد زیان آور در آتش سوزی ۹-۳ آشنایی با وسایل و تجهیزات بی اثر کننده مواد زیان آور در آتش سوزی ۹-۴ شناسایی اصول بی اثر کردن مواد زیان آور آتش سوزی	۳/۳۰	۳۴	۷/۳۰
۱۰	توانایی تهیه گزارش عملیات امداد و نجات آتش سوزی ۱۰-۱ آشنایی با گزارش آتش سوزی و عناصر آن ۱۰-۲ شناسایی اصول بررسی گزارش آتش نشانی ۱۰-۳ شناسایی عناصر گزارش امداد و نجات در آتش سوزی ۱۰-۳-۱ - زمان آتش سوزی و امداد و نجات ۱۰-۳-۲ - علل و نوع آتش سوزی و روش های امداد و نجات ۱۰-۳-۳ - روش و نوع تجهیزات و آتش نشانی و امداد و نجات ۱۰-۳-۴ - مدت زمان آتش سوزی و عملیات امداد و نجات ۱۰-۳-۵ - همکاری سایر واحد ها در آتش نشانی و امداد و نجات ۱۰-۳-۶ - شیوه امداد رسانی ضمن آتش نشانی و بعد از آن ۱۰-۴ آشنایی با فرم گزارش امداد و نجات ۱۰-۵ شناسایی اصول تهیه گزارش امداد و نجات در آتش سوزی	۲/۳۰	۶	۸/۳۰



زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۳,۲۰	۲	۳,۲۰	<p>توانایی اجرای مقررات و آیین نامه های شغلی</p> <p>۱۱-۱ آشنایی با قانون کا و مقررات و آئین نامه های شغلی</p> <p>۱۱-۲ شناسای اصول اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی</p>	۱۱
۳,۲۰	۲	۳,۲۰	<p>توانایی اجرای استانداردهای تضمین کیفیت</p> <p>۱۲-۱ آشنایی با مفهوم کیفیت و تضمین کیفیت و تشابه و تمایز آن ها</p> <p>۱۲-۲ آشنایی با استاندارد های کیفیت و تضمین کیفیت</p> <p>۱۲-۳ شناسایی اصول اجرای استانداردهای تضمین کیفیت</p>	۱۲
۵,۲۰	۴	۱,۲۰	<p>توانایی برقراری ارتباط با واحد های آتش نشانی</p> <p>۱۳-۱ آشنایی با مفهوم ارتباط و عناصر آن</p> <p>۱۳-۲ آشنایی با شبکه و سد های ارتباطی</p> <p>۱۳-۳ آشنایی با سلسله مراتب و مقررات اداری</p> <p>۱۳-۴ شناسایی اصول برقراری ارتباط با سیستم و واحد های آتش نشانی</p>	۱۳



زمان آموزش			شرح	شماره
جمع	عملی	نظری		
۱۴/۳۰	۷ ✓	۳/۳۰ ۳۰/۳۰	<p>توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و بهداشت کار</p> <p>۱۴-۱ آشنایی با حوادث شغلی و علل بروز آن ها</p> <p>۱۴-۲ آشنایی با عوارض جانی درامداد و نجات آتش نشانی و علل آن ها</p> <p>۱۴-۳ شناسایی اصول پیشگیری از حوادث در رعایت نکات ایمنی در بهداشت کار</p>	



نام شغل: تکنیسین عملیات و نجات آتش نشانی

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

لیست ابزار:

ردیف	ابزار (واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد (نفر)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۱	بیل و کلنگ از هر کدام	۱۰ عدد			
۲	وسایل مخصوص مغنی	۴ عدد			
۳	دیلم در اندازه های مختلف از هر کدام	۴ عدد			
۴	دستگاه برش گاز	۱ دستگاه			
۵	دستگاه سنگ جت	۱ دستگاه			
۶	جک بادی و هیدرولیکی از هر کدام	۱ دستگاه			
۷	خودرو آتش نشانی	۱ دستگاه			
۸	کپسول های آتش نشانی از هر کدام	۱ دستگاه			
۹	سطل شن و ماسه	به مقدار کافی			
۱۰	وسایل امداد و نجات از هر کدام	۲ سری			
۱۱	مونور سیکلت	۴ دستگاه			
۱۲	قیچی هیدرولیکی با کمپرسور، فرقره و شلنگ	۱ سری			
۱۳	خودرو بان و ترمزبان	۲ دستگاه			
۱۴	ماسک های مجهز به کانیر	به مقدار کافی			



سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

نام شغل: تکنیسین عملیات و نجات آتش نشانی

لیست تجهیزات:

ردیف	تجهیزات (واحد)	مشخصات فنی	تعداد کاربر استاندارد (نفر)	عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۱	دستگاه تنفس مصنوعی کامل	۵ دستگاه			
۲	کمربند ایمنی	۵ عدد			
۳	بی سیم UHF	۵ دستگاه			
۴	تیفو یا ۵۰ متر سیم بکسل	۱ دستگاه			
۵	وسایل کمک آموزشی کامل	۱ ست			
۶	شلنگ آتش نشانی	به مقدار کافی			



نام شغل: تکنیسین عملیات و نجات آتش نشانی

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

لیست مواد مصرفی:

ردیف	مواد مصرفی	مشخصات	تعداد کاربر استاندارد (نفر) عمر مفید و استاندارد	ملاحظات
۱	متون آموزشی	۲۰ سری		
۲	استاندارد مهارت و آموزشی	۲۰ سری		
۳	کمد لباس کارآموز	۲۰ عدد		
۴	استاندارد و تضمین کیفیت	۲ سری		
۵	مواد مصرفی آموزشی	به مقدار کافی		